

Výchova a vzdelávanie v základnej škole

Povinný obsah výchovy a vzdelávania na získanie kompetencií v školách vymedzujú štátne vzdelávacie programy. Úspešným absolvovaním príslušného vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti môže žiak získať niektorý zo stupňov základného vzdelania:

a) **primárne vzdelanie (ISCED 1)** získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy alebo ktoré získa žiak s mentálnym postihnutím absolvovaním posledného ročníka základnej školy; dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou,

b) **nižšie stredné vzdelanie (ISCED 2)** získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy; dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Žiaci, ktorí sa v školskom roku 2011/2012 vzdelávajú v **prvom ročníku až ôsmom ročníku základnej školy**, sa vzdelávajú podľa vzdelávacích programov.

Žiaci, ktorí v školskom roku 2011/2012 ukončia štvrtý ročník, získajú primárne vzdelanie, čo sa im zaznamená do doložky na vysvedčení.

Žiaci, ktorí v šk. roku 2011/2012 navštevujú **deviaty ročník základnej školy** sa vzdelávajú podľa učebných plánov a učebných osnov schválených podľa doterajších predpisov.

Platná pedagogická dokumentácia vydaná ministerstvom školstva je zverejnená na internetových stránkach Štátneho pedagogického ústavu (www.statpedu.sk).

Vzdelávacie programy

štátny - vydáva a zverejňuje ho ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu,

- vymedzuje povinný obsah výchovy a vzdelávania v školách na získanie kompetencií,

školský - vydáva ho riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade a rade školy,

- základný dokument školy, ktorý vymedzuje vlastné zameranie v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania a príslušným štátnym vzdelávacím programom,

- voliteľné hodiny možno použiť na posilnenie povinných predmetov, na odporúčané voliteľné predmety, experimentálne overovanie, vlastné zameranie,

- učebné osnovy predmetov si vytvorí škola.

Rámcové učebné plány (RUP)

Od 1. septembra 2011 platia upravené **rámcové učebné plány pre primárne vzdelávanie (ISCED 1) a nižšie sekundárne vzdelávanie (ISCED 2)**.

Uvedené rámcové učebné plány pre školy s vyučovacím jazykom slovenským a s vyučovacím jazykom národnostných menšín

- stanovujú minimálny počet povinných hodín predmetu za celé obdobie vzdelávania,
- stanovujú počet voliteľných hodín za celé obdobie vzdelávania,
- stanovujú maximálny počet vyučovacích hodín v týždni v jednom ročníku,
- rušia polhodinové dotácie pre niektoré predmety, ktoré z hľadiska organizácie vyučovania vnímali školy ako didakticky nevyhovujúce,

- umožňujú školám po vyjadrení rady školy v školskom vzdelávacom programe stanoviť vyšší celkový počet hodín ako je uvedený v tabuľke RUP, avšak tieto sú financované spravidla z vlastných zdrojov,
- umožňujú rozdelenie hodín do ročníkov podľa rozhodnutia školy,
- v poznámkovej časti RUP je uvedené, ktoré predmety sa delia na skupiny,
- v poznámkovej časti RUP sa uvádza použitie voliteľných hodín.

V RUP pre ISCED 1 a ISCED 2 je upravené aj vyučovanie cudzích jazykov, vzdelávanie v športových triedach, vzdelávanie v nultých ročníkoch.

O vyučovaní cudzieho jazyka platí, že žiaci I. stupňa základnej školy, ktorí si vybrali v predchádzajúcich ročníkoch prvý cudzí jazyk iný ako anglický jazyk, môžu pokračovať vo vzdelávaní vo vybranom cudzom jazyku. Pre ostatných žiakov I. stupňa základnej školy bude prvý cudzí jazyk anglický jazyk. Rezort školstva má záujem, aby žiaci dokázali po skončení základnej školy plynule komunikovať v anglickom jazyku. V tejto súvislosti odporúča začať s jeho výučbou od tretieho ročníka a venovať mu v každom ročníku tri hodiny týždenne.

V nultom ročníku celkový týždenný počet vyučovacích hodín je 22. Učebný plán a učebné osnovy pre nultý ročník vypracuje škola podľa potrieb a rozvojových možností konkrétnej skupiny žiakov, vychádzajúc zo štátnych vzdelávacích programov pre predprimárne a pre primárne vzdelávanie (ISCED 0 a ISCED 1).

Športové triedy majú zvýšený celkový počet hodín na 1. stupni o 12 a na 2. stupni o 15 na predmet športová príprava.

Ak žiak prestúpi do inej školy, prijímajúca škola zistí, podľa akého školského vzdelávacieho programu sa žiak vzdelával na predchádzajúcej škole a zabezpečí zosúladenie jeho vedomostí, zručností a postojov so svojím vlastným vzdelávacím programom spravidla v priebehu jedného roka.

Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy

Formy hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov:

- slovným hodnotením (0., 1. – 4. ročník),
- klasifikáciou (0., 1. – 9. ročník),
- absolvoval/neabsolvoval (0., 1. – 9. ročník),
- kombináciou,
- súčasťou vysvedčenia so slovným hodnotením 0., 1. – 4. ročníka môže byť slovný komentár za každý polrok.

Celkové hodnotenie:

- v 0., 1. ročníku – prospel, neprospel,
- v 2. – 9. ročníku – prospel s vyznamenaním, prospel veľmi dobre, prospel, neprospel.

Vydávanie dokladov o vzdelaní:

- na konci prvého polroka výpis slovného hodnotenia alebo klasifikácie prospechu a správania za I. polrok,
- na konci školského roka vysvedčenie, v ktorom sa uvádzajú výsledky za obidva polroky,
- vysvedčenie v elektronickej podobe je potrebné vytlačiť na špeciálny papier so štátnym znakom, ochrannými prvkami a sériovým číslom.

Plnenie povinnej školskej dochádzky žiakov mimo územia SR, v škole zriadenej iným štátom na území SR

Obec v súlade s ustanovením § 6 odseku 19 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vedie evidenciu detí a žiakov vo veku plnenia povinnej školskej dochádzky, ktorí majú v obci trvalé bydlisko a vedie evidenciu, v ktorých školách ju plnia.

V zmysle ustanovenia § 20 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je zákonný zástupca dieťaťa povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole. Žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt alebo zákonný zástupca môže vybrať pre svoje dieťa aj inú základnú školu (kmeňová škola).

Na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu môže riaditeľ školy povoliť žiakovi absolvovať osobitný spôsob plnenia školskej dochádzky, podrobnosti o vzdelávaní žiaka podľa § 23 písm. b), c), e) stanovuje § 25 citovaného zákona.

V prípade plnenia povinnej školskej dochádzky v škole mimo územia SR, v škole zriadenej iným štátom na území SR žiak vykonáva skúšky v kmeňovej škole spravidla za každý školský rok, najviac však za všetky ročníky po ukončení štvrtého ročníka a deviateho ročníka základnej školy. Termín skúšky dohodne s riaditeľom školy zákonný zástupca žiaka do 15. mája kalendárneho roka, v ktorom má skúšku vykonať.

Komisionálne skúšky vykonáva z predmetov, ktoré sa v tejto škole nevyučoval (spravidla slovenský jazyk a literatúra, vlastiveda, zemepis, geografia, dejepis – učivo venované SR, národným dejinám a pod.)

Žiak, ktorý plní osobitný spôsob školskej dochádzky individuálnym vzdelávaním (nie v škole) v zahraničí, vykoná skúšku zo všetkých povinných vyučovacích predmetov učebného plánu príslušného ročníka kmeňovej školy.

Konanie hodnotiacej pedagogickej rady:

- za I. polrok najskôr 22. januára,
- za II. polrok najskôr 21. júna príslušného školského roka.